

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **S. A.,** zast. Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem v Plzni, Františkánská 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** odbor azylové a migrační politiky se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 5. 2004, č. j. 64 Az 5/2004 - 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce se jako stěžovatel včas podanou kasační stížností domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 5. 2004, č. j. 64 Az 5/2004 - 23, jímž byla zamítnuta jeho žaloba a současně rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že není důvodná žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky ze dne 7. 1. 2004, č. j. OAM-6601/VL-07-17-2003, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zák.č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ zákon o azylu“). Krajský soud přisvědčil správnímu orgánu, že žalobce jako žadatel v řízení neuváděl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu (§ 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu). Správní orgán totiž zjistil ze žádosti o udělení azylu ze dne 21. 12. 2003, že si žalobce vypůjčil částku 10 000 USD za účelem podnikání, avšak věřitel začal vymáhat její vrácení již po třech měsících. Jelikož žalobce nebyl

schopen tomuto požadavku dostát a zřejmě věřitelem najatí lidé mu z tohoto důvodu vyhrožovali a dokonce ho i třikrát fyzicky napadli, raději v listopadu 2003 opustil Ukrajinu a odjel do České republiky, kde požádal o azyl. Obdobná zjištění učinil správní orgán i z pohovoru ze dne 6. 1. 2004, v němž žalobce v podstatě zopakoval důvody uvedené v žádosti o udělení azylu. Tyto skutečnosti však nejsou pronásledováním podle ustanovení § 2 odst. 5 zákona o azylu a nelze je subsumovat ani pod skutkovou podstatu ustanovení § 12 zákona o azylu, podle něhož se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Krajský soud proto souhlasil se správním orgánem, že důvodům pro udělení azylu nelze podřadit snahu žalobce legalizovat svůj pobyt v České republice, kam přicestoval jen proto, že na Ukrajině měl problémy se splacením dluhu 10 000 USD svému věřiteli a že tedy postup dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu je v souladu se zákonem.

V kasační stížnosti proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Ostravě žalobce jako stěžovatel odmítl závěry krajského soudu, pokud dospěl k závěru, že jeho žádost o udělení azylu byla podána zjevně nedůvodně.

Stěžovatel především uplatnil důvod k podání kasační stížnosti, jenž je uveden v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Krajskému soudu vytkl, že nesprávně posoudil po právní stránce zjištění, že věřitel k vymáhání půjčky 10 000 USD před její splatností použil zločinecké struktury, jimiž byl stěžovatel v důsledku opakovaného fyzického napadení ohrožen na životě a že pokud hledal ochranu u státních orgánů před vydíráním, bylo to marné, neboť i ty jsou součástí zločineckých struktur. Stěžovateli tudíž nezbylo nic jiného, než opustit zemi původu a právě v tom je dán důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, protože patřil do sociální skupiny nečlenů zločineckých struktur a těmito strukturami byl za tolerování státu pronásledován. Pronásledováním je totiž i situace, kdy místní obyvatelstvo páchá diskriminační či jinak postihující činy a státní orgány tyto jevy tolerují či nejsou schopné před nimi zajistit ochranu.

Stěžovatel namítl i to, že krajský soud nevzal v úvahu, že jako účastník azylového řízení měl jen velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o perzekuci v zemi původu a že v důsledku tohoto pochybení a neúplnosti dokazování správním orgánem nebylo možno spravedlivě rozhodnout. Tyto vady řízení pak podle tvrzení stěžovatele zakládají důvod pro podání kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Důvod pro podání kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spatřuje stěžovatel v tom, že krajský soud vadným způsobem posoudil právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou. Stěžovateli jako žalobci bylo vytýkáno, že sice uvedl konkrétní ustanovení správního řádu, které měl správní orgán porušit, avšak již k těmto zákonným ustanovením nepřiřadil konkrétní skutková tvrzení o porušení procesních předpisů. Stěžovatel je však přesvědčen, že krajský soud byl povinen přezkoumat správní rozhodnutí i řízení jemu předcházející z hlediska dodržení procesních předpisů, zvláště za situace, kdy správní orgán neprovedl dostatečným způsobem dokazování a jeho rozhodnutí neodpovídá požadavkům ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu.

Stěžovatel rovněž nesouhlasí v kasační stížnosti se způsobem, jakým se krajský soud vypořádal s tvrzením správního orgánu o neexistenci překážek vycestování dle ustanovení § 91 zákona o azylu. Krajský soud zcela přehlíží situaci na straně stěžovatele, který svůj návrat do země původu nepovažuje za bezpečný, vzhledem k chybějící ochraně ze strany policie. Při vycestování zpět do země původu stěžovateli hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení a administrativní šikana ze strany státních orgánů při zjištění, že požádal o azyl v České republice.

Se zřetelem k tomu, že stěžovatel je cizím státním příslušníkem a doručením rozsudku krajského soudu končí azylové řízení, požádal též o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť hodlá uplatňovat svá procesní práva u soudu a jeho přítomnost v České republice je proto nutná.

Žalované Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky uvedlo, že se ke kasační stížnosti, vzhledem k jejímu obsahu, nehodlá vyjadřovat a odkazuje na obsah správního spisu. K přiznání odkladného účinku kasační stížnosti však neshledává důvody.

Nejvyšší správní soud přezkoumal z podnětu podané kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 5. 2004, č. j. 64 Az 5/2004 - 23 při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a jelikož sám neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu žaloby vyplývá, že stěžovatel jako žalobce napadl již uvedené rozhodnutí správního orgánu v celém rozsahu a domáhal se jeho přezkoumání. V žalobě zcela obecně uvedl, že se správním rozhodnutím Ministerstva vnitra nemůže souhlasit, protože v prvním a druhém pohovoru uvedl důvody, pro něž se nemůže vrátit na Ukrajinu.

Krajský soud ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. se proto zcela konkrétně zabýval jen výtkou stěžovatele, že se na Ukrajinu nemůže vrátit z obavy o svůj život v důsledku potíží spojených s vymáháním půjčky jeho věřitelem. V souladu se zákonem vyšel z obsahu žádosti o udělení azylu ze dne 21. 12. 2003, kde stěžovatel uvedl, že si vypůjčil částku 10 000 USD za účelem podnikání a jelikož věřitelé požadovali vrátit zapůjčenou částku v dřívějším termínu, nebyl schopen dluh vyrovnat a rozhodl se proto pro odchod z vlasti z důvodu výhrůžek a fyzického napadání ze strany věřitelů a jejich vymahačů. Krajský soud vyšel i z obsahu pohovoru ze dne 6. 1. 2004, kde stěžovatel tyto důvody zopakoval a upřesnil i v tom směru, že uhradil asi polovinu půjčky a přestože motivem jednání vymahačů byla pouze snaha o vrácení půjčky, obrátil se na policii, která jeho písemnou žádost přijala s příslibem, že se celou záležitostí budou zabývat. Policii navštívil ještě dvakrát a vždy mu bylo řečeno, že celá věc je v šetření. Na nečinnost policie si nikde nestěžoval a nekontaktoval žádné jiné státní orgány, přestože s nimi neměl nikdy problémy. Shrnul, že o udělení azylu žádá pouze kvůli obtížím s věřiteli a následně vymahači a za bezprostřední příčinu odchodu z vlasti označil obavy o svůj život. Správně proto krajský soud po citaci ustanovení § 2 odst. 5, § 12 písm. a) a b) zákona o azylu dovodil, že výčet důvodů pro udělení azylu vyjmenovaný v ustanovení § 12 zákona o azylu je taxativní a že těmto důvodům nelze podřadit tíživou ekonomickou situaci stěžovatele a jeho snahu legalizovat svůj pobyt v České republice, kam přicestoval proto, že na Ukrajině měl problémy se splácením dluhu 10 000 USD svému věřiteli.

Není opodstatněná první námitka kasační stížnosti, v níž stěžovatel tvrdí nezákonnost rozsudku krajského soudu pro nesprávné posouzení právní otázky (§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.), pokud dospěl k závěru, že žádost o udělení azylu byla právem zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Stěžovatel v této námitce zásadně tvrdí, že když se dostal do problémů souvisejících s vymáháním půjčky a po fyzickém napadení ze strany věřitele, resp. jeho vymahačů hledal ochranu u státních orgánů, zjistil, že i tyto orgány jsou součástí zločineckých struktur a proto mu nezbylo nic jiného, než vycestovat ze země původu, protože neměl šanci zajistit ochranu své osoby. Dále stěžovatel v téže námitce tvrdí i to, že patří do sociální skupiny nečlenů zločineckých struktur, těmito zločineckými strukturami je z tohoto důvodu pronásledován a státní orgány tento stav vědomě tolerují a nejsou schopny zajistit účinnou ochranu. Pronásledováním je totiž i situace, kdy místní obyvatelstvo páchá diskriminační či jinak postihující činy a státní orgány tyto jevy tolerují či nejsou schopné před nimi zajistit ochranu. Z toho potom stěžovatel dovozuje, že vzhledem k těmto skutečnostem je u něho dán důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu.

Pokud stěžovatel tvrdí, že zjistil, že státní orgány jsou součástí zločineckých struktur a proto mu nezbylo nic jiného, než vycestovat ze země původu, jde o tvrzení nové, které stěžovatel ve správním řízení, ani v žalobě a ani v řízení před krajským soudem neuváděl. Stěžovatel proto v rozporu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. uplatňuje tzv. skutkové novum a Nejvyšší správní soud k takové námitce nemůže přihlížet. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží, totiž brání tomu, aby se kasační stížností uplatňovala skutková nova, ať již nastala před rozhodnutím krajského soudu nebo po něm. Nejvyšší správní soud proto zachází s takovou námitkou tak, jako by tu vůbec nebyla. Rovněž tak tvrzení stěžovatele, že patří do sociální skupiny nečlenů zločineckých struktur, že těmito zločineckými strukturami je z tohoto důvodu pronásledován a že státní orgány tento stav vědomě tolerují a nejsou schopny zajistit účinnou ochranu, je skutkovým novem, které stěžovatel ve správním řízení, ani v žalobě a ani v řízení před krajským soudem neuváděl. I v tomto směru musí Nejvyšší správní soud aplikovat ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. a s touto námitkou zacházet tak, jako by tu vůbec nebyla.

Nadto je ovšem třeba říci, že Nejvyšší správní soud judikoval, že zák. č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, sice pojem „sociální skupina“ nevymezuje; výkladem lze však dospět k závěru, že „sociální skupina“ se skládá z osob podobného společenského původu nebo postavení, obdobných majetkových poměrů, společenských obyčejů, apod. a u dlužníků tedy nelze o sociální skupině hovořit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49). Nejvyšší správní soud judikoval i to, že tzv. nečleny zločineckých struktur nelze považovat za sociální skupinu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 187/2004 - 49, uveřejněný pod č. 401/2004 Sb. NSS). I kdyby zde nebylo ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s., ve světle judikatury Nejvyššího správního soudu by námitky stěžovatele v uvedeném směru nemohly stejně obstát.

Opodstatněná není ani námitka, že by v této věci mohlo jít o pronásledování stěžovatele ve vztahu k ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, které by bylo možno spatřovat tam, kde státní orgány vědomě tolerují trestnou činnost či nejsou schopné zajistit účinnou ochranu před ní.

Především tu nejde o „pronásledování“ ve smyslu zákona o azylu, tedy o neoprávněný postih ze strany státní autority nebo těch osob, které takovou autoritu zosobňují. Tvrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob a z jejich násilného jednání, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, organizovaly, záměrně trpěly, apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod. Stěžovatel však nic takového ve vztahu k policii, na níž se jako na jediný státní orgán obrátil, ani netvrdil. Z protokolu o pohovoru ze dne 6. 1. 2004 vyplývá, že trestní oznámení stěžovatele bylo přijato s příslibem, že věc bude řešena a nic na tom nemění ani to, že se nedozvěděl výsledek a bylo mu sděleno, že věc je neustále v šetření. Samozřejmě nelze vyloučit průtahy v řízení, ale není možno nevidět, že šlo zřejmě o neznámé osoby, které stěžovatele fyzicky napadly, kde pátrání po nich vyžaduje určitý čas a ostatně stěžovatel na nečinnost policistů nikde nepoukazoval. Rozhodně tento stav nezavdává domněnky k tomu, že by policie ohrožení stěžovatele podporovala, organizovala nebo záměrně trpěla.

Jenom na okraj poznamenává Nejvyšší správní soud i to, že podle judikatury „strach vrátit se na Ukrajinu kvůli potížím s věřiteli ve vztahu k neuhrazenému dluhu, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Problémy se soukromými osobami nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodů rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávání politických názorů, ale snahou o vrácení dlužné částky“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49).

Nejvyšší správní soud tudíž nevidí, že by stěžovatel jako žadatel uváděl některé skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu a proto byla žádost o udělení azylu právem zamítnuta jako zjevně bezdůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit ani námitce kasační stížnosti, že krajský soud nevzal v úvahu, že stěžovatel jako účastník azylového řízení měl jen velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o perzekuci v zemi původu, že v důsledku tohoto pochybení a neúplnosti dokazování správním orgánem nebylo možno spravedlivě rozhodnout a že tyto vady řízení pak zakládají důvod pro podání kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Stěžovatel v žalobě zcela obecně tvrdil, že se správním rozhodnutím Ministerstva vnitra nemůže souhlasit, protože v prvním a druhém pohovoru uvedl důvody, pro něž se nemůže vrátit na Ukrajinu.

Krajský soud proto v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadené výroky správního rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Především vyšel z obsahu žádosti o udělení azylu ze dne 21. 12. 2003, kde stěžovatel uvedl, že si vypůjčil částku 10 000 USD za účelem podnikání a jelikož věřitelé požadovali vrátit zapůjčenou částku v dřívějším termínu, nebyl schopen dluh vyrovnat a rozhodl se proto pro odchod z vlasti z důvodu výhrůžek a fyzického napadání ze strany věřitelů a jejich vymahačů. Stejně tak vyšel krajský soud i z obsahu pohovoru ze dne 6. 1. 2004, kde stěžovatel tyto důvody zopakoval a upřesnil i v tom směru, že uhradil asi polovinu půjčky a přestože motivem jednání vymahačů byla pouze snaha o vrácení půjčky, obrátil se na policii, která jeho písemnou žádost přijala s příslibem, že se celou záležitostí budou zabývat. Policii navštívil ještě dvakrát a vždy

mu bylo řečeno, že celá věc je v šetření. Na nečinnost policie si nikde nestěžoval a nekontaktoval žádné jiné státní orgány, přestože s nimi neměl nikdy problémy. Nakonec stěžovatel shrnul, že o udělení azylu žádá pouze kvůli obtížím s věřiteli a následně vymahači a za bezprostřední příčinu odchodu z vlasti označil obavy o svůj život.

Jestliže stěžovatel ve správním řízení netvrdil jiné skutečnosti a žalovaný správní orgán vzal za základ svého rozhodnutí právě skutečnosti uvedené a tvrzené stěžovatelem v žádosti o udělení azylu a v obsahu protokolu a se zřetelem k tomu neprováděl další zjištění (např. stran až v kasační stížnosti tvrzené perzekuce) nepochybil a krajský soud neměl proč správní rozhodnutí rušit. Správní orgán totiž není povinen domýšlet azylově relevantní důvody, které žadatel o azyl ve skutečnosti neuplatnil a poté o nich provádět rozsáhlé dokazování. Je tomu tak proto, že v řízení je správní orgán povinen toliko zjistit skutečný stav věci v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení uvedl. Z uvedeného tedy vyplývá, že stěžovatel v žalobě nevytýkal správnímu orgánu vady řízení, které jsou obsahem kasační stížnosti a jež podle něho zakládají důvody pro podání tohoto opravného prostředku podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Pokud pak za tohoto stavu stěžovatel namítá v kasační stížnosti výše tvrzené vady řízení a tuto námitku neuplatnil v žalobě, potom z pohledu Nejvyššího správního soudu jako soudu kasačního je navíc uplatňován i nový právní důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., který neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl. Takový důvod kasační stížnosti je ovšem nepřípustný (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). K tomu se sluší poznamenat, že ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. má zabránit tomu, aby se v kasační stížnosti uplatňovaly jiné právní důvody, než které jsou uvedeny v ustanovení § 103 s. ř. s., nebo ty, které stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl. Je tedy nepřípustné namítat v kasační stížnosti vady řízení před správním orgánem, byla-li u krajského soudu tvrzena hmotněprávní nezákonnost. V souzené věci je pak tímto nepřípustným jiným právním důvodem tvrzená vada řízení před správním orgánem ve smyslu již uvedeném, přestože v řízení před krajským soudem nebyla stěžovatelem uplatněna.

Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani třetí námitku kasační stížnosti, kterou stěžovatel opírá o ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a v níž vytýká krajskému soudu, že tento soud vadným způsobem posoudil právní otázku, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou. Stěžovateli jako žalobci bylo vytýkáno, že sice uvedl konkrétní ustanovení správního řádu, které měl správní orgán porušit, avšak již k těmto zákonným ustanovením nepřiřadil konkrétní skutková tvrzení o porušení procesních předpisů. Stěžovatel je však přesvědčen, že krajský soud byl povinen přezkoumat správní rozhodnutí i řízení jemu předcházející z hlediska dodržení procesních předpisů, zvláště za situace, kdy správní orgán neprovedl dostatečným způsobem dokazování a jeho rozhodnutí neodpovídá požadavkům ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu.

Nejvyšší správní soud má za to, že tato výtka kasační stížnosti se zcela míjí s obsahem správního spisu, správním rozhodnutím, podanou žalobou i napadeným rozsudkem krajského soudu a nemá v těchto písemnostech oporu. Především stěžovateli jako žalobci nikdo nevytýká, že sice uvedl konkrétní ustanovení správního řádu, které měl správní orgán porušit, avšak k těmto zákonným ustanovením již nepřiřadil konkrétní skutková tvrzení o porušení procesních předpisů. Je tomu tak proto, že stěžovatel svou žalobu opřel toliko o obecnou výtku, že „se správním rozhodnutím Ministerstva vnitra nemůže souhlasit, protože v prvním a druhém pohovoru uvedl důvody, pro něž se nemůže vrátit na Ukrajinu“. Z odůvodnění kasační stížností napadeného rozsudku je rovněž patrno, že krajský soud z obsahu správního spisu zjistil, že pohovor se žalobcem byl veden za účasti tlumočníka z jazyka ruského,

že žalobce měl možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům tohoto rozhodnutí, že si správní orgán opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí (§ 32 odst. 1 správního řádu), že při svém rozhodování vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci (§ 3 odst. 4 a § 46 správního řádu) a že z odůvodnění správního rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný správní orgán veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě nichž rozhodoval (§ 47 odst. 3 správního řádu). Z uvedeného je tedy patrno, že krajský soud se zabýval dodržením procesních předpisů ze strany správního orgánu v řízení, jež předcházelo vydání správního rozhodnutí. Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že odůvodnění správního rozhodnutí, které přezkoumával krajský soud, plně odpovídá požadavkům, které na ně klade ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu v těch směrech, o nichž hovoří krajský soud. Ostatně stěžovatel žádnou konkrétní výtku stran porušení tohoto ustanovení správního řádu nevznesl a pouze obecně konstatoval, že „rozhodnutí neodpovídá požadavkům ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu“. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajský soud se zabýval i tím, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesními vadami a dospěl k důvodně k závěru, že tomu tak nebylo.

Stěžovatel poukazuje v kasační stížnosti i na to, že přezkumná činnnost krajského soudu z hlediska dodržení procesních předpisů byla zvýrazněna situací, že správní orgán neprovedl dostatečným způsobem dokazování a jeho rozhodnutí neodpovídá požadavkům ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu. K tomu je třeba říci, že stěžovatel v žalobě nevytýkal správnímu orgánu tyto vady řízení, které jsou obsahem kasační stížnosti a jež podle něho zakládají důvody pro podání tohoto opravného prostředku podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Pokud pak za tohoto stavu stěžovatel namítá v kasační stížnosti výše tvrzené vady řízení a tuto námitku neuplatnil v žalobě, potom z pohledu Nejvyššího správního soudu jako soudu kasačního je navíc uplatňován i nový právní důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b, d) s. ř. s., který neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl. Takový důvod kasační stížnosti je ovšem nepřípustný (§ 104 odst. s. ř. s.).

Posléze pak nemohl Nejvyšší správní soud přisvědčit ani poslední námitce kasační stížnosti, v níž stěžovatel rovněž nesouhlasí se způsobem, jakým se krajský soud vypořádal s tvrzením správního orgánu o neexistenci překážek vycestování dle ustanovení § 91 zákona o azylu. Tvrdí, že krajský soud zcela přehlíží situaci na straně stěžovatele, který svůj návrat do země původu nepovažuje za bezpečný, vzhledem k chybějící ochraně ze strany policie. Při vycestování zpět do země původu stěžovateli hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení a administrativní šikana ze strany státních orgánů při zjištění, že požádal o azyl v České republice.

V souzené věci přezkoumával krajský soud rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky ze dne 7. 1. 2004, č. j. OAM-6601/VL-07-17-2003, jímž bylo rozhodnuto tak, že se podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu zamítá jako zjevně nedůvodná žádost o udělení azylu, kterou podal S. A..

Podle ustanovení § 28 zákona o azylu, pokud bude rozhodnuto o neudělení nebo odnětí azylu, ministerstvo v rozhodnutí uvede, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování (§ 91).

Z dikce ustanovení § 28 zákona o azylu vyplývá, že pouze v případě neudělení azylu v režimu ustanovení § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu je ve smyslu ustanovení § 28 zákona o azylu obligatorní částí rozhodnutí konstatování, zda se na cizince vztahuje překážka

vycestování či nikoliv. Lze proto dovodit, že v ostatních případech rozhodování tomu tak není a proto správní orgán nerozhoduje o překážce vycestování, jestliže žádost o udělení azylu byla zamítnuta podle ustanovení § 16 zákona o azylu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 5 Azs 230/2004 - 45).

Se zřetelem k tomu, že v této souzené věci bylo předmětem soudního přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu, jímž byla zamítnuta podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu žádost o udělení azylu, kterou podal S. A. a že tedy správní orgán v souladu se zákonem nerozhodoval o překážce vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu, nemají místa námitky stěžovatele, jež jsou vedeny právě ve směru překážek vycestování, totiž, že krajský soud zcela přehlíží situaci na jeho straně, který svůj návrat do země původu nepovažuje za bezpečný, vzhledem k chybějící ochraně ze strany policie a že při vycestování zpět do země původu, stěžovateli hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení a administrativní šikana ze strany státních orgánů při zjištění, že požádal o azyl v České republice.

Nejvyšší správní soud též vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že není třeba o ní rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu, mimo jiné, pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku- takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně; ze zákona pak platnost uvedeného víza zaniká právní moci rozhodnutí o kasační stížnosti). Za tohoto stavu, pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti je potom rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu je do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů došel k závěru, že kasační stížnost stěžovatele proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 5. 2004, č. j. 64 Az 5/2004 - 23 není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst.1 s.ř.s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl a podle obsahu spisu úspěšnému správnímu orgánu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** žádné opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2005

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu